

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

Τιμάται γρ. άργ. 2.

Τιμάται γρ. άργ. 2.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ, 16 Φεβρουαρίου 1892.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Πολιτική 'Επιθεώρησις.—'Ηρώδας ο Μιμογράφος (κατὰ Θεόδωρον Ράϊναχ).—'Η 'Ιστορία τοῦ Φωτισμοῦ (διάλεξις Φ. Ε. Μαυρογορδάτου ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ).—**Ποικίλα.**—'Ανὰ τὴν ἐπὶ τὰδε 'Αδίαν (ἀπὸ Ἑρζερούνης εἰς Βιτάις).—'Η Δευτέρα Μήτηρ (διήγημα).

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Καὶ κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην τὸ σπουδαιότερον ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν ζήτημα εἶναι ἡ ἐν Γαλλίᾳ ὑπουργικὴ κρίσις, ἡ παρατειγομένη ἀπὸ τῆς πέμπτης τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος. Καθ' ὅλον τοῦτο τὸ δεκαήμερον διάστημα ὁ ἔγγονος τοῦ ὀργανωτοῦ τῆς νίκης οὐκ ἐπαύσατο ἀλλεπαλλήλους λαμβάνων συνεντεύξεις μετὰ τῶν κυριωτέρων ἀνδρῶν τοῦ ὑπουργείου καὶ συσκεπτόμενος περὶ τοῦ πρακτέου πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἀνοιγέντος χάσματος διὰ τῆς ψηφοφορίας τῆς 6/18 φεβρουαρίου. Ὁ κ. Καρνὼ ἐπειράθη νὰ πείσῃ ἰδίᾳ τὸν τῶς πρωθυπουργόν, ὅστις ἠδυνήθη νὰ κυβερνήσῃ τὴν Δημοκρατίαν ἐπὶ 23 μῆνας καὶ ν' ἀναγράψῃ τὸ ὑπουργεῖον αὐτοῦ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐπὶ τῆς τρίτης δημοκρατίας ὑπουργείων ὡς τὸ μακροβιότερον πάντων μετὰ τὸ τοῦ κ. 'Ιουλίου Φερρύ. Ὁ κ. Φρεσινέ, καλῶς τὰ πράγματα σταθμίζων καὶ ἐξακριβῶν τὰ ἀποτελέσματα τῆς διαταραχθείσης ἰσορροπίας τῶν ἐν τοῖς βουρβωνικοῖς ἀνακτόροις κομματικῶν ὁμίλων, ἀπέρριψε τὴν πρότασιν καὶ παράκλησιν τοῦ τῆς δημοκρατίας προέδρου καὶ συνεβούλευσεν αὐτὸν ν' ἀποταθῇ εἰς ἄλλους ἐκ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ. Ἐπὶ κλίσεις ἐπὶ τούτῳ ἐγένετο ἐπὶ τὰ φιλοπάτριδα αἰσθήματα τοῦ τῶς ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ κ. Ριμβώ, τὸ μὲν ἐπὶ τῇ ἐξωτερικῇ πολιτικῇ, τῇ συντελεσάσῃ τὴν ἐν Κρονστάνδῃ παγίωσιν τῆς ρωσσογαλλικῆς συναδελφώσεως, ἐξ οὗ καὶ τὸ τῶς ὑπουργεῖον ἀποκαλεῖται ὑπουργεῖον Κρονστάνδης, τὸ δὲ ἐπὶ τῷ ὅτι δύναται νὰ συγκεντρώσῃ τὴν διασπασθεῖσαν κυβερνητικὴν πλειονοψηφίαν. Ὁ κ. Ριμβώ ἐπειράθη πράγματι νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν πόθον τοῦ κ. Καρνὼ, ἀλλ' ἰδὼν ὅτι τὸ ἔργον ἦτο δυσχερὲς παρητήθη αὐτό, καὶ προσεκλήθη ὁ κ. Ρουδιέ, τῶς ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν καὶ χρηματίσας πρωθυπουργὸς ἀπὸ τῆς

30 μαΐου μέχρι 3 δεκεμβρίου τοῦ 1887. Ἀτυχῶς καὶ οὗτος προσέκρουσεν εἰς δυσχερείας καὶ κατάλληλον ἐκρίθη νὰ κληθῇ ὁ κ. Βουρζοᾶ, ὑπουργὸς τῆς δημοσίας ἐκπαίδευσως ἐν τῷ τῶς ὑπουργείῳ. Ὁ κ. Βουρζοᾶ, πολυτάκως χρηματίσας ὑπουργὸς, διεκρίθη ἐπὶ αἰσθήμασι ριζοσπαστικοῖς καὶ ἐπὶ τάσει πρὸς τὴν ἄκραν ἀριστεράν· ἀλλ' ἐν τῇ βουλῇ μόνη ἡ ὑποστήριξις τῶν ριζοσπαστικῶν δὲν ἀρκεῖ, διότι ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, ἀνερχομένων εἰς 194, οὔτε τὴν πλειονοψηφίαν ἔχει οὔτε ὑπερτερεῖ τῶν μετριοπαθῶν δημοκρατικῶν, ἀνερχομένων εἰς 210· ἀπαιτεῖται λοιπὸν ἡ συνεργασία ἀμφοτέρων τῶν ὁμίλων τούτων, πρὸ τῶν ὁποίων ἡ δεξιὰ καὶ οἱ βουλανξερικοὶ εὐρηνται ἐν ἀσυνάντῳ ὅλως μειονοψηφία. Τὸ δυσχερὲς τοῦτον καθορῶν ὅμως ὁ κ. Βουρζοᾶ ἐγκατέλειπε τὸ ἔργον καὶ προσεκλήθη ὁ κ. Λουβέ, ὅστις, προεδρεύων νῦν τῆς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας, ἐχρημάτισεν ὑπουργὸς τῶν δημοσίων ἔργων ἐν τῷ τῆς 1/13 δεκεμβρίου 1887 ὑπουργείῳ τοῦ κ. Τιράρ. Ἐὰν ἐπομένως ὁ κ. Λουβέ κατορθώσῃ νὰ καταρτίσῃ τὸ ὑπουργεῖον κατὰ τρόπον, εὐαρεστοῦντα ριζοσπαστικοῖς τε καὶ δημοκρατικοῖς, δύναται τότε νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐργαζομένη ἡ νῦν ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεία· ἄλλως ἀνάγκη ἐπιβάλλεται νὰ γείνῃ ἐκκλήσις ἐπὶ τὴν ψήφον τῆς κοινῆς γνώμης καὶ ν' ἀποδυσθῇ ἡ Γαλλία εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν πάλιν, τὴν ἥκιστα συμφέρουσαν τῇ χώρᾳ κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, καθ' ἣν ἐν Γερμανίᾳ ἐκδηλοῦνται τάσεις προσεγγίσεως πρὸς τὴν Ρωσίαν καὶ τὰ κυριώτερα τῶν ὀργάνων τῆς τριπλῆς συμμαχίας πειρῶνται νὰ ὑποτιμῶσι τὴν γαλλικὴν σύμπραξιν καὶ νὰ πείσωσι τὸ ἀνακτοβούλιον Πετροπόλεως εἰς ἐγκατάλειψιν τῆς φιλογαλλικῆς αὐτοῦ πολιτικῆς.

Ἐκ τῶν κατὰ τόπους δὲ κυριωτέρων ζητημάτων τὸ ἐν Γερμανίᾳ νομοσχέδιον περὶ τῶν σχολῶν καὶ τὸ ζήτημα τῆς πρὸς τοὺς ἀπλοὺς στρατιώτας διαγωγῆς τῶν ἀξιωματικῶν ἀποτελοῦσι τὰ σπουδαιότερα τῶν τὴν κοινὴν ἐν Εὐρώπῃ γνώμην ἀπασχολούντων θεμάτων, τὸ μὲν ἕνεκα τῆς μεγάλης αὐτοῦ σοβαρότητος, τὸ δ' ἕνεκα τῆς παρακμῆς τοῦ κύρους, μεθ' οὗ ἄλλοτε ἡ ἐν Βερολίνῳ ἀρχὴ ἐπεβάλλετο καὶ συνεκράτει συνεσταλμένην τὴν ἀντιπολίτευσιν παρὰ τὸ δίκαιον τοῦ ἀγῶνος ταύτης καὶ τὰς ὑπαγορεύσεις τοῦ ὀρθοῦ λόγου. Σπανίως ἡ ἐν Γερμανίᾳ ἐσωτερικὴ κατάστασις τοιαύτην παρουσίασεν ὅψιν καὶ σπανίως τοσοῦτοι ἀνεψύησαν κίνδυνοι τῆς κυβερνήσεως τῆς αὐτοκρατορικῆς Γερμανίας, κίνδυνοι, εἰς μεγάλην ἐμβάλλοντες ἀνησυχίαν τοὺς περὶ τὸν αὐτοκράτορα Γου-

λιέλμον, ὅστις, πράγματι ἀποστὰς τῆς τέως αὐτοῦ πολιτικῆς τοῦ ἐπιβάλλεσθαι τὴν κυβέρνησιν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, ἀποκλίνει νῦν εἰς μετριοπαθεστέραν πολιτικὴν, εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ σαγηνεῦσαι τὴν ἐθνικὴν γνώμην καὶ πείσαι αὐτὴν εἰς ἀποδοχὴν τῶν κυβερνητικῶν σχεδίων· ἀλλ' ἢ μεταβολὴ αὕτη τοῦ φρονήματος τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου, τοῦ ἀποφηνάμενου ὅτι ἡ θέλησις αὐτοῦ τὸν γνώμονα πάσης ἐνεργείας ἀποτελεῖ, μικρὸν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τε τοῦ πνεύματος τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρων ἐπιστημονικῶν κύκλων, τῶν ἥκιστα συναινούντων εἰς τὴν ὑπαγωγὴν τῆς ἐθνικῆς παιδείσεως ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ καθολικισμοῦ. Οὕτω πολιτευομένη ἡ μᾶλλον πεφωτισμένη μερίς ἐνεργεῖ ἐν πλήρει δικαίῳ καὶ κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τὸ δοθὲν ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου πάππου τοῦ νῦν αὐτοκράτορος, τοῦ πολεμήσαντος πάντοτε τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐκκλησίας καὶ θέντος τὰς βάσεις τῆς πολιτικοθρησκευτικῆς πάλης. Καὶ ὄντως ὁ ἀειμνήστος ἰδρυτὴς τῆς αὐτοκρατορίας τῶν Χοχεντσόλερν, μακρὰν ἀνταλλάξας ἀλληλογραφίαν μετὰ τοῦ περιπύστου ἀγγλοῦ πολιτευτοῦ λόρδου Ἰωάννου Ρούσελ, περὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος καὶ περὶ τῶν σχέσεων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἔγραφε κατὰ φεβρουάριον τοῦ 1874, ἥτοι πρὸ ὀκτωκαίδεκα ἀκριβῶς ἐτῶν: « Ἐμοὶ προσήκει νῦν τὸ ἡγηθῆναι τοῦ λαοῦ μου ἐν πάλῃ, ἀπὸ αἰῶνων ὑπὸ τῶν προκατόχων γερμανῶν αὐτοκρατόρων διεξαχθεῖση, κατὰ δυνάμει, ἥς ἡ ἐξουσία καὶ ἡ ἀρχὴ οὐδαμοῦ τοῦ κόσμου ἡδυνήθη νὰ συμβιβασθῇ μετὰ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς προόδου τῶν λαῶν, δυνάμει, ἥτις, ἐὰν νικηφόρος ἐξήρχετο τοῦ ἀγῶνος, ἤθελεν εἰς μεγάλους περιαγάγει κινδύνους τὰ πολύτμητα ἀποτελέσματα τῆς ἀναμορφώσεως καὶ διακυβεύσει τὰς συνεπείας τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως. Δέχομαι λοιπὸν τὴν πάλιν καὶ πέποιθα ἐπὶ τὴν νίκην διὰ τῆς ἀρωγῆς τοῦ Ὑψίστου». Τοιαῦτα ἔγραφε Γουλιέλμος ὁ Α' περὶ τῆς πολιτικοθρησκευτικῆς πάλης, ταῦτα δ' ἀναπολοῦντες ἴσως οἱ ἐπιτετραμμένοι τὰ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἔνθεν μὲν ἐγγράφως ὑποβάλλουσι κατὰ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ κ. Ζέδλιτς διαμαρτυρίας, ἔνθεν δὲ διὰ τῶν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ αὐτῶν ὀργάνων πειρῶνται νὰ συνδανάλωσι τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ καὶ νὰ μεταπείσωσι τὴν τε τὸ νομοσχέδιον ἐξετάζουσαν ἐπιτροπὴν καὶ τὴν πρῶσικὴν δίαίταν ὅπως πολεμήσῃ τὸ ἀρχικὸν σχέδιον καὶ εἰσαγάγῃ τὰς ἀναγκαίας τροποποιήσεις πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν εὐχῶν τοῦ λαοῦ, βλέποντος ἑαυτὸν περιηγόμενον ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐκκλησίας χάριν κοινοβουλευτικῶν λόγων. Τὸ πρᾶγμα τοσοῦτο τὴν μερίμναν τοῦ γερμανοῦ μονάρχου περισπᾶται, ὥστε ἡ Α. Μ. ἐν τε τοῖς αὐλικοῖς δέιπνοις καὶ ἐν πάσαις αὐτοῦ ταῖς ἰδιαιτέrais μετὰ τῶν συμβούλων συνδιαλέξεσι μέγαν ποιεῖται λόγον περὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ πολλὰς ἀρύεται πληροφορίας περὶ τῆς πορείας τῶν συζητήσεων.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ζήτημα τῆς πρὸς τοὺς στρατιώτας διαγωγῆς καὶ συμπεριφορᾶς τῶν ἀξιωματικῶν, τὸ ἀνακινηθὲν διὰ τῆς ἐν ταῖς ἐφημερίσι δημοσιευθείσης ἐκθέσεως τοῦ διοικητοῦ τῷ 12 στρατιωτικοῦ σώματος, τοῦ πρίγκιπος τῆς Σαξωνίας, ἥκιστα ὑπολείπεται τοῦ περὶ σχολῶν νομοσχεδίου τὴν σπουδαιότητα, ὥς τοῦτο τεκμηριοῦται πληρέστατα ἐκ τε τοῦ ἐν ταῖς ἐφημερίσι γινόμενου πατάγου καὶ ἐκ τῶν ἐν τῷ κοινοβουλίῳ διαμειβομένων συζητήσεων, καθ' ἃς εἰς σπουδαίας καὶ σοβαρὰς δηλώσεις προέβη ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς αὐτοκρατορίας τῶν Χοχεντσόλερν. Καὶ ὁ μὲν τύπος διὰ μακρῶν

πειρᾶται νὰ ὑποδείξῃ τὴν ἀνάγκην συντόνων μέτρων πρὸς πρόληψιν τοῦ κακοῦ καὶ νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ χορηγίας δικαιώματος εἰς τοὺς στρατιώτας ὅπως οὗτοι διατυπώσι διαμαρτυρίας ἐναντίον τῶν ἀποτολμώντων βαναύσους πράξεις, παραπλησίας πρὸς τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ πρίγκιπος Γεωργίου ἐκτιθεμένας, ὁ δ' ἀρχιγραμματεὺς σφόδρα καταπολεμῶν τοὺς ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν δημηγοροῦντας ἐν τῷ κοινοβουλίῳ ὥχυρώθη ὀπισθεν τοῦ ἐπιχειρήματος τῆς στρατιωτικῆς πειθαρχίας, ἣν ἔχαρᾷ κτήρισεν ὥς λίαν διακυβευομένην, ἅμα τοῦ δικαιώματος τούτου χορηγοῦμένου τοῖς κακοποιουμένοις στρατιώταις. Ὁ λόγος τοῦ κόμητος ἦτο ἀληθὲς δείγμα ρητορικῆς δεινότητος. Ὁ ἀρχιγραμματεὺς παρέστησε τὰς ἐπιτυχίας καὶ τοὺς θριάμβους τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ ὥς ἀποτέλεσμα τῆς πειθαρχίας ἀπλῶς, ἰσχυρὸς δὲ προσῆλθεν ἐπίκουρος ἔξω τοῦ κοινοβουλίου τὸ πόνημα βέλγουν στρατηγοῦ, διαπιστοῦντος ὅτι αἱ νίκαι τῶν γερμανικῶν στρατῶν προέκυψαν οὐχὶ ἐκ τῆς πληθύος τῶν μαχητῶν, ἢ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τηλεβόλων, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τῆς πειθαρχίας, τῆς ἐνσαρκωθείσης ἐν τῷ γερμανικῷ στρατῷ. Ἀτυχῶς σὺν τῷ ἀρωγῷ τούτῳ ἐπῆλθε καὶ πολέμιος, οὐχὶ μὲν τοσοῦτον ἰσχυρὸς, ἀλλ' ὅπωςδῆποτε ἀρκούντως ἐνοχλητικὸς. Ἐν τῇ ἐφημερίδι, τῇ δημοσιεύσῃ τὴν ἐκθεσιν τοῦ πρίγκιπος τῆς Σαξωνίας ἐδημοσιεύθη ἡ ἡμμερσία διάταξις τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ τῆς Βαυαρίας πρὸς τὸν διοικητὴν τοῦ 2 στρατιωτικοῦ σώματος, ἐφιστῶσα τὴν προσοχὴν τούτου ἐπὶ τῆς βαναύσου συμπεριφορᾶς ἀξιωματικοῦ τοῦ 1 συντάγματος τοῦ ἱππικοῦ καὶ μεμφομένη τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ συντάγματος τούτου, ὅστις, ἰδὼν τὸν ἀξιωματικὸν τιμωροῦντα βαναύσως τὸν στρατιώτην, οὐδεμίαν ἐποιήσατο αὐτῷ παρατήρησιν, οὐδ' ἐφάνη κἄν συγκινούμενος ἐπὶ τῇ τύχῃ τοῦ ἀτυχοῦς στρατιώτου. Οἱ ἐν τῇ γερμανικῇ πρῶτευσίᾳ κύκλοι ἀρκούντως ἐπὶ τούτῳ ταρασσονται καὶ μετ' ἀθυμίας ἴσως βλέπουσι τὴν τοιαύτην ἐσωτερικὴν κατάστασιν, τὴν ὄντως χρῆζουσαν πολλῆς τῆς μερίμνης συνεπείᾳ τοῦ ἐπιτεινομένου ὑποκόφου κινήματος τῶν τε σοσιαλιστῶν καὶ τῶν ἐργατῶν.

Ἐν Ἰταλίᾳ τό τε ἐργατικὸν ζήτημα καὶ τὸ κίνημα τῶν σπουδαστῶν προσλαμβάνει βαθμυδὸν μείζονας διαστάσεις. Ἡ τοῦ μαρκισίου Ρουδίνι οἰκονομικὴ πολιτικὴ, βασιζομένη ἐπὶ τῆς τοῦ προκατόχου, ἀπῆρεσε λίαν τῷ λαῷ τῆς Χερσονήσου, μάτην ἐλπίσαντι ὅτι ὁ διάδοχος τοῦ κ. Κρίσπη ἤθελεν ἀπαρνηθῆ τὴν οἰκονομικὴν τούτου πολιτικὴν καὶ βελτιώσῃ πῶς τὰ οἰκονομικὰ τοῦ βασιλείου, τὰ δεινούμενα βαθμυδὸν ἔνεκα τῆς διακοπῆς τῶν μετὰ τῆς ὁμόρου μεγάλης δημοκρατίας ἐμπορικῶν σχέσεων. Ὁ ἰταλὸς γεωργὸς καὶ βιομήχανος δὲν ἐξασφαλίζεται διὰ τῶν μετὰ τῶν συμμάχων κρατῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν μεθ' ὅλους τοὺς εὐνοϊκοὺς ὅρους, τοὺς ἐνυπάρχοντας ἐν τοῖς σχετικοῖς συμβολαίοις καὶ τοὺς ἐξασφαλίζοντας ἕνα τῶν ἰταλικῶν προϊόντων πλέον τῶν ἐπιτοπίων ἐν τοῖς συμμάχοις κράτεσιν, ἐξ οὗ καὶ προέκυψεν ἡ μῆνις καὶ ἡ ἀγανάκτησις τῶν γεωργῶν τῶν χωρῶν τούτων· ἡναγκασμένος ἄρα εἶναι νὰ ζητῇ βελτίωσιν τῆς τύχης αὐτοῦ, τῆς ἀνυποίστου ἀποδόσεως ἔνεκα τῆς τῶν καταναλωτῶν ἐλλείψεως καὶ ἐκ τούτου ἡ ὑπόκωφος διαμαρτυρία κατὰ τοῦ ὑπουργείου· ταῦτοχρόνως ἐπῆλθε καὶ τὸ ἐργατικὸν ζήτημα, ὅπερ παρουσιάζει φοβερωτέραν ὄψιν ἔνεκα τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως ἐργασίας καὶ ὅπερ φέρει χαρακτηρὰ ἀντίθετον τοῦ πέρυσιν ἐπελθόντος· τότε μὲν οἱ ἐργάται ἀπειχον τῆς ἐργασίας καὶ διωργάνουν ἀπεργίας ἐναντίον

τῶν ἐργοστασιαρχῶν, ὡς διδόντων μικρὰν ἀμοιβὴν καὶ ὡς πλουτούντων ἐκ τοῦ ἰδρώτος τῶν ἐργαζομένων ἀνευ τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν δικαίων αὐτῶν ἀξιώσεων· ἥδη τὸ κίνημα σὺν τῇ ἀξιώσει τῆς δικαίας ἀμοιβῆς ἀποσκοπεῖ καὶ εἰς τὴν παροχὴν ἐργασίας· ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ δεινὴ θέσις τῆς κυβερνήσεως, ἀγνοούσης ὁποῖον τὸ πρακτέον· ἐὰν μὲν ἀποτολμήσῃ νὰ προβῇ εἰς τὰ δημοσία ἔργα, ἅπερ ὑπεσχέθη ἄλλοτε, ἀναγκασθίσεται τότε νὰ ὑποβληθῇ εἰς μεγάλας καὶ φοβεράς δαπάνας· ἐὰν δ' ἀποστῇ τῆς ἐκτελέσεως τοιούτων ἐργασιῶν, φόβος ὑπάρχει μὴ τὸ ἐργατικὸν κίνημα προσλάβῃ σοβαρωτέρας διαστάσεις καὶ ἡ ἐν Μοντεσιτόριο ἀντιπολίτευσις ἐναντίον τοῦ μαρκησίου μεταδοθῇ καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς τριόδους, τοῦθ' ὅπερ ἥκιστα κατάλληλον εἶναι κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, καθ' ἣν τὸ κίνημα τῶν σπουδαστῶν ἐπὶ τῇ τιμωρίᾳ ἐνίων αὐτῶν, μεταδοθὲν ἀπὸ τοῦ ἐν Ρώμῃ πανεπιστημίου καὶ εἰς τὰ λοιπὰ παραπλήσια καταστήματα τοῦ βασιλείου, ἀπειλεῖ ἐξάπλωσιν καὶ εἰς τὰ κατώτερα ἐστὶ ἐκπαιδευτήρια.

Οἱ ἐν Αὐστροουγγαρίᾳ ἔχουσιν ἐν πρώτοις τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς νέας ἐν Πέστη βουλῆς, τῆς προοιούσης ἐκ τῶν τελευταίων ἐκλογῶν. Ὁ ἀναγνωσθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως λόγος ἀφορᾷ τὸ πλεῖστον εἰς διάφορα νομοσχέδια, ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν τοῦ κράτους, εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ δικαστικοῦ συστήματος, εἰς τὴν διαρρύθμισιν τοῦ νομισματικοῦ συστήματος, εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ἀναγκαίων τινῶν μεταρρυθμίσεων εἰς τὸ σύστημα τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. Ταῦτοχρόνως ἐγένετο μνεῖα καὶ τῶν ἐσωτερικῶν σχέσεων τῆς μοναρχίας, καίτοι ἡ σχετικὴ περικοπὴ ἦτο βραχυτάτη. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐργατικὸν ζήτημα οὐ μικρὸν ἀπασχολεῖ τοὺς περὶ τὸν αὐτοκράτορα Φραγκίσκον Ἰωσήφ, συνεπεία τοῦ ἐπιτεινομένου κινήματος τῶν χειρονάκτων, συνσπειρωμένων εἰς μεγάλους ὀμίλους καὶ ἀπαιτούντων ἀπὸ τῆς δημαρχίας τῆς πρωτευούσης καὶ ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἀρχῶν ἐργασίαν κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ἐργατῶν. Σὺν τῷ ζητήματι τούτῳ ὁ κόμης Τάαφφε διανοεῖται τίνι τρόπῳ δυνηθῆσεται νὰ διεξαγάγῃ εἰς πέρας τὸ γερμανοσεχικὸν πρόβλημα ἐπὶ τῇ πολιτείᾳ τῶν Παλαιотσέχων, οἵτινες, ἀπαρνούμενοι τὸν ὑπογραφέντα παρ' αὐτῶν γερμανοσεχικὸν συμβιβασμὸν, συντάσσονται νῦν τοῖς νεοτσέχοις.

Ἐκ τῶν τοῦ Αἴμου κρατῶν ἡ Σερβία εὔροται ἐν ταρχῇ ἐπὶ τῷ ἀνακινηθέντι ζητήματι τῆς βασιλίσσης Ναθαλίας, ἡ Ρουμανία προσβλέπει μετὰ θάρρους εἰς τὰς ἀρχομένας προσεχῶς ἐργασίας τῆς νέας βουλῆς, ἐν ἣ ἡ κυβερνήσις διατίθησι συμπαγῇ ἅμα καὶ ἰσχυρὰν πλειοψηφίαν, καὶ τέλος ἡ Ἑλλάς διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῆς ἀθωτικῆς ἀποφάσεως τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας ὑπὲρ τοῦ πρώην πρωθυπουργοῦ, ὅστις ἦν ὑπολειπόμενος τοῦ διαδόχου αὐτοῦ τὴν τε φιλοπατρίαν καὶ τὴν ὑπὲρ πατρίδος μέριμναν, κατηγορήθη ὑπὸ τινῶν μελῶν τῆς ἀντιπολιτείας, ζητησάντων διὰ τοῦ γνωστοῦ ἐξαμβλωματικοῦ κατηγορητηρίου νὰ θέσωσιν ὑπὸ ἀμφιβολίαν τὸ ἀκέραιον τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀνδρὸς καὶ νὰ κλονήσωσιν τὴν ὑπόληψιν τούτου παρὰ τε τῇ κοινῇ ἐν Ἑλλάδι γνῶμῃ καὶ παρὰ τῷ ἐν γένει ἑλληνικῷ λαῷ, τῷ τιμῶντι ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ κ. Χαριλάου Τρικούπη ἕνα τῶν μεγαλειότερων καὶ ἐπιφανεστέρων ἀνδρῶν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τῆς λειψανδρίας ἐν τῷ ἑλληνικῷ βασιλείῳ.

ΗΡΩΝΔΑΣ Ο ΜΙΜΟΓΡΑΦΟΣ

ΚΑΤΑ ΘΕΟΔΩΡΟΝ ΡΑ-Ι-ΝΑΧ.

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν).

Ἄν τὸ τερπνὸν κωμειδίῳλλον, ὅπερ ἀνεύσαμεν, παρέχῃ εὐτυχίᾳ τινα συμπληρώσιν τῶν ἀτελῶν ἐπὶ γνώσεων ἡμῶν περὶ τῆς παρ' Ἑλλήσιν ἀνατροφῆς τῶν παιδῶν, τὸ ἐπόμενον, ὅπερ φαίνεται ἀπομίμνσις σκηνῆς τινος τοῦ Ἐπιχάρμου (Ἀθην. VIII σ. 362 B) εἶναι οὐχ ἥττον ἄξιον τῆς σπουδῆς τῶν ἀρχαιολόγων καὶ τῶν ἱστοριογράφων τῆς τέχνης. Παρίστανει ἐν τῇ σκηνῇ δέσποιναν, ἥτις μετὰ τῆς φιλῆς καὶ τῆς ὑπηρετρίας αὐτῆς προσέρχεται εἰς θυρίαν ἀλέκτορος τῷ Ἀσκληπιῷ κατὰ τὸ γνωστότατον ἐκ τοῦ **Φαίδωνος** τοῦ Πλάτωνος ἔθιμον. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ σκηνὴ διαδραματίζεται ἐν τῷ διασήμεῳ Ἀσκληπιδίῳ τῆς Κῶ, ἐν ᾧ ἡδὲν σεσωρευμένα πλεῖστα διάσημα καλλιτεχνήματα, ἀφιερώματα εὐγνωμονούντων ἀσθενῶν· αὐτόθι πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀνέκειντο ἡ περιφνηρὸς Ἀφροδίτη καὶ ἡ Ἀντιγόνη τοῦ Ἀπελλοῦ. Μετὰ ἐπίσημον ἐπὶ κλινῆς πρὸς τὸν ἱατῆρα θεὸν καὶ πᾶσαν τὴν θείαν οἰκογένειαν αὐτοῦ ἡ ἐπισκέπτρια ἐξαιτεῖται συγγνώμην, διότι ἡ μικρὰ αὐτῆς περιουσία δὲν ἐπιτρέπει αὐτῇ νὰ κομίσῃ τῷ Ἀσκληπιῷ εἰς θυρίαν μεῖζόν τι, βοῦν π. χ. ἢ ὕν «πιμελὴ πεπληρωμένον». Εἶτα, μεταξὺ τῆς ὑπηρετρίας ἐξαορτῶσθαι τὸ εὐκτῆριον ἀδάκιον παρὰ τὸ ἄγαλμα τῆς Ὑγίειας, αἱ δύο κυρίαι τρέπονται ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν καλλιτεχνημάτων, τῶν διεδραμαμένων ἐν τοῖς προπυλαίοις τοῦ ναοῦ.

«Φιλτάτη Κυννοί, πόσον ὠραῖαι εἶναι αἱ εἰκόνες ἐκεῖναι! Τίς καλλιτέχνης εἰργάσθη τὴν λίθον ταύτην; τίς ἀφιέρωσεν αὐτήν;—Οἱ υἱοὶ τοῦ Πραξιτέλους. Δὲν βλέπεις τὴν ἐπιγραφὴν ἐπὶ τῆς βάσεως; Εὐθὺς δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Προξένου εἶναι ὁ ἀφιέρων ἀὐτήν.—Ὁ Παῖν ἔδωκε αὐτοῖς ἐν πᾶσιν ἀρωγός! Τί ὠραῖα ἔργα! Ἴδε, φιλτάτη, τὴν νεάνίδα ταύτην, τὴν αἰρουσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ μῦλον· δὲν νομίζει τις ὅτι ἂν δὲν κατ' ὄρθου νὰ συλλάβῃ αὐτὸ, θὰ ἐξέπναι παραχρῆμα; ἐκεῖνος δὲ ὁ πρεσβύτερος, Κυννοί! Πρὸς τῶν Μοιρῶν! παρατήρησον πῶς ὁ παῖς οὗτος στραγγαλίζει τὸν χῆνα ἐκεῖνον πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ! Ἄν δὲν ἦτο ἐκ λίθου, θὰ ἔλεγε τις ὅτι θὰ κράξῃ!...—Τῇ ἀλκιᾷ προΐοντος τοῦ χρόνου οἱ ἄνθρωποι θὰ κατορθώσωσι νὰ δώσωσι ζωὴν εἰς τοὺς λίθους.—Δὲν βλέπεις, Κυννοί, τὸν ἀνδριάντα τούτον τῆς Βατάλης;... Ἄν τις, βλέπων τὴν εἰκόνα ταύτην, δὲν νομίζει ὅτι βλέπει αὐτὴν τὴν Βατάλην, εἶναι τυφλός!»

Ἐνταῦθα, ὡς φαίνεται, δύο μόνον ἔργα μνημονεύονται, ἀνδρίας τῆς Βατάλης (ἀναμφιβόλως διασήμευ τῶν ἐταίρας ἡ καλλιτεχνίδου) καὶ μαρμαρίνον τι ἀνάγλυφον ἢ σὺμπλεγμα, ὀφειλόμενον εἰς τὴν γλυφίδα τῶν υἱῶν τοῦ Πραξιτέλους, τοῦ Τιμάρχου καὶ Κηφισοδότου. Ἐκ τῶν συγγραφεῶν καὶ τῶν ἐπιγραφῶν ἡδὲν γνωστὰ διάφορα ἔργα, ἐκτελεσθέντα ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν δύο τούτων καλλιτεχνῶν, ἀλλ' οὐδὲν τούτων προδεγγίζει εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Ἡρώδα ἐνταῦθα περιγραφομένην σύνθεσιν· νεάνις, πειρωμένη νὰ φθάσῃ καὶ καταλάβῃ μῦλον, πρεσβύτερος καὶ παῖς, ἄρχων χῆνα. Ἡ ἔρμηνεα τῆς ὑποθέσεως ταύτης εἶναι δυσχερὴς ἐν τούτοις περὶ ἀσμούς τις ὠθεῖ ἡμᾶς νὰ διαδλέπωμεν παρὰ τῷ πρεσβύτῳ Ἀσκληπιῷ τινα. Ὁ Πλίνιος γνωρίζει ἡμῖν ὅτι ὁ Κηφισοδότος εἶχεν ἐργασθῇ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ τούτου, εὐρισκόμενον ἐπὶ τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ ἐν Ρώμῃ, ἐν τινὶ ναῷ τῆς Ἥρας.

Ἐν τοσοῦτῳ αἱ προσκυνηταὶ ἀνυπομονοῦσι καὶ καλοῦσι τὸν νεωκόρον δι' ὑπηρετρίας, ἣν ἐπιπλήττουσιν ἐπὶ νωθρότητι· ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν αὐτὴ ἀρχεται κινουμένη, ἡ πύλῃ ἀνοίγεται, αἰρεται δὲ τὸ καταπέτασμα, τὸ καλύπτον τὰ κειμήλια τοῦ ἱεροῦ. Τότε βάλλουσι κραυγὴν θαυμασμοῦ:

«Φιλτάτη Κυννοί, βλέπεις τὰ θαυμάσια ταῦτα πράγματα; Δὲν δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι νέα τις Ἀθηνᾶ κατεσκεύασεν αὐτά; Χαῖρε, θεὰ Ἀνάσσα! Παρατήρησον τὸ γυμνὸν τοῦτο παιδίον· ἂν κεντῶσιν αὐτὸ, δὲν κινδυνεύω νὰ το τραυματίσω; αἱ δάρκες αὐ-